

RUIMTELIJKE ONDERBOUWING

'ZWEELOËRSTRAAT 15A, NOORD-SLEEN'

COLOFON

Projectnummer: EX.16.1510

Versie: Ontwerp

Datum: 3 november 2021

Opdrachtnemer

Agrifirm Exlan
Noordeinde 31
7941 AC Meppel

Postbus 1033
7940 KA Meppel

Opdrachtgever en plangebied

Maatschap Ruinemans
Zweeloërstraat 15a
7846 TE Noord-Sleen

Projectleider

Ir. Evert Wind
T: 06-55741592
E: e.wind@agrifirm.com

Uitvoering

Mr. C.M.R. Tervoort
T: 06 51 25 84 96
E: c.tervoort@agrifirm.com

ALLE RECHTEN VOORBEHOUDEN. NIETS UIT DEZE UITGAVE MAG WORDEN VERVEELVOLDIGD DOOR MIDDEL VAN DRUK, FOTOKOPIE, MICROFILM, GELUIDSBAND, ELEKTRONISCH OF OP WELKE ANDERE WIJZE DAN OOK, EN EVENMIN IN EEN GEAUTOMATISEERD GEGEVENSBESTAND WORDEN OPGESLAGEN, ZONDER VOORAFGAANDE SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN AGRIFIRM EXLAN.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING	4
2 BESCHRIJVING VAN HET PLAN.....	5
2.1 LIGGING VAN HET PLANGEBIED	5
2.2 HUIDIGE SITUATIE.....	6
2.3 TOEKOMSTIGE SITUATIE	7
3 TOETS AAN BELEID EN REGELGEVING	11
3.1 RIJKSBELEID	11
3.2 PROVINCIAAL BELEID EN REGELGEVING	12
3.3 GEMEENTELIJK BELEID EN REGELGEVING	14
4 MILIEUKUNDIGE EN PLANOLOGISCHE ASPECTEN	18
4.1 ECOLOGIE.....	18
4.2 ARCHEOLOGIE EN CULTUURHISTORIE	19
4.3 BODEM	21
4.4 GEUR.....	21
4.5 WATER	22
4.6 LUCHTKWALITEIT.....	25
4.7 GELUID	27
4.8 BEDRIJVEN EN MILIEUZONERING	27
4.9 EXTERNE VEILIGHEID.....	29
4.10 M.E.R.-PLICHT.....	30
4.11 FOSFAATRECHTEN	31
5 UITVOERBAARHEID	32
5.1 MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID	32
5.2 FINANCIËLE UITVOERBAARHEID	32
BIJLAGEN	33
BIJLAGE 1: PRINCIPEVERZOEK.....	33
BIJLAGE 2: SITUATIETEKENING BEOOGDE SITUATIE	33
BIJLAGE 3: LANDSCHAPPELIJKE INPASSING.....	33
BIJLAGE 4: NATUURVERGUNNING	33
BIJLAGE 5: VERKENNEND BODEMONDERZOEK	33
BIJLAGE 6: BEDRIJFSPLAN	33

1

Inleiding

Maatschap Ruinemans exploiteert aan Zweeloërstraat 15a te Noord-Sleen een gemengd agrarisch bedrijf bestaande uit een melkveehouderij en een akkerbouw bedrijf. Ruinemans is voornemens het bedrijf door te ontwikkelen tot een toekomst bestendig duurzaam agrarisch bedrijf. Hiervoor is het noodzakelijk om het aantal melkkoeien uit te breiden en over voldoende werktuigenloodsen te beschikken om het moderne machinepark van de akkerbouw tak in te kunnen stallen. Ten behoeve van de uitbreiding van het aantal dieren is het noodzakelijk om een nieuwe ligboxenstal te realiseren en te beschikken over voldoende opslagcapaciteit voor ruwvoer. Daarnaast is het noodzakelijk om tussen de bedrijfsgebouwen c.q. op het bedrijfsperceel over voldoende opslag- en manoeuvreerruimte te beschikken voor de zware (akkerbouw)machines en het bedrijfsperceel dient voldoende ruimte te bieden om de stallen te kunnen ventileren. Tot slot is het voornemen om een vulplaats voor gewasbeschermingsmiddelen te realiseren met bijbehorend bunker voor gewasbeschermingsmiddelen en een fytobak.

Het bedrijfsperceel heeft in het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied' van de gemeente Coevorden de bestemming 'Agrarisch met waarden – Beekdallandschap'. Daarnaast is ter plaatse van het bedrijfsperceel een bouwvlak opgenomen. Het oppervlak van dit bouwvlak bedraagt in de huidige situatie circa 1,65 hectare. Binnen dit bouwvlak is maximaal 10.000 m² aan bedrijfsbebouwing toegestaan. Het gehele bouwvlak is in de huidige situatie reeds geheel benut met agrarische bedrijfsbebouwing en agrarische voorzieningen als sleufsilos (opslag van ruwvoer), mestplaat en opslag van hooibalen. De realisatie van de nieuwe ligboxenstal, de vergroting van de bestaande loodsen, de twee sleufsilos en de vulplaats voor gewasbeschermingsmiddelen passen niet binnen het huidige bouwvlak.

Om de uitbreiding juridisch-planologisch te verankeren is het noodzakelijk om een zelfstandige procedure te volgen. Ten behoeve van onderhavig plan is gekozen om een zelfstandig juridisch-planologische procedure te doorlopen in de vorm van een omgevingsvergunning op grond van artikel 2.12, lid 1, onder a, sub 3 van de Wabo. Ter motivatie van dit besluit tot afwijken bevat de voorliggende rapportage een 'ruimtelijke onderbouwing' dat onderbouwt dat sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

2

Beschrijving van het plan

2.1 Ligging van het plangebied

Het onderhavige plangebied is gelegen in het buitengebied van de gemeente Coevorden, ten westen van de plaats Noord-Sleen (zie figuur 2.1). Het plangebied staat kadastraal bekend als (kadastrale) gemeente Sleen, sectie O, nummer 1176 en 1177.

Figuur 2.1: ligging van het plangebied

2.2 Huidige situatie

Het bedrijf

In de huidige situatie is aan Zweeloërstraat 15a een gemengd agrarisch bedrijf gevestigd dat bestaat uit een grondgebonden veehouderij in de vorm van een melkveehouderij en een bedrijfstak akkerbouw. Dhr. en mevr. Ruinemans runnen sinds 1987 het bedrijf. Eerst vanaf een locatie in het dorp Noord-Sleen, waarna het bedrijf is verplaatst naar de huidige duurzame agrarische bedrijfslocatie. Het agrarische bedrijf begon destijds met 27 hectare grond in eigendom. Vanaf het jaar 2000 zijn de grondposities gestaag uitgebreid naar de huidige 137 hectare grond (grotendeels in eigendom en een klein deel in reguliere/langdurige pacht). Het verwerven van gronden is een doorlopend proces dat nog niet is beëindigd. Daarnaast is door de jaren heen het bedrijfsperceel doorontwikkeld tot de huidige staat.

Het gezin Ruinemans bestaat uit dhr. en mevr. Ruinemans en hun drie zoons. Van de drie zoons willen twee zoons verder met het agrarische bedrijf. Zoon Wilmar zit sinds 2007 in de maatschap. Er is derhalve reeds sprake van bedrijfsopvolging.

De akkerbouwtak richt zich hoofdzakelijk op de teelt van (poot)aardappelen en bieten (die voor een goede conditie van de grond afgewisseld worden door andere teelten). De melkveehouderij beschikt over een geaccepteerde Melding Besluit Landbouw voor het houden van de onderstaande dieren.

Tabel 1: huidige vergunde dieren aantallen en -soorten conform RAV

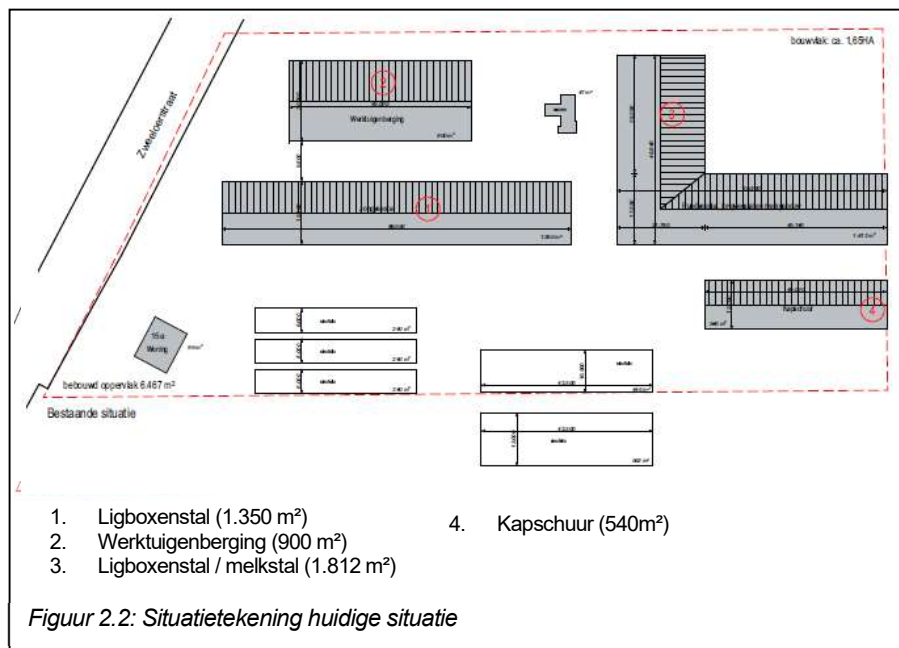
Rav code	Omschrijving conform Rav	Aantal dieren
A 1.100	Melkkoeien; overige huisvestingssystemen	194
A 3.100	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	95

Om één van de mogelijke belemmeringen voor de verdere groei van de melkveetak weg te nemen is ten behoeve van de toekomstige uitbreiding van het aantal koeien reeds een Natuurvergunning aangevraagd en verleend. De natuurvergunning is afgegeven voor 724 melkkoeien en 172 stuks jongvee.

Het huidige bedrijfsperceel

Het agrarische bedrijf beschikt over een bouwvlak met een omvang van circa 1,65 hectare en biedt ruimte aan zes gebouwen waarvan vier bedrijfsgebouwen en een bedrijfswoning (er is tevens een vergunning verleend voor één tijdelijke woonunit, maar deze woonunit is inmiddels verwijderd). Twee bedrijfsgebouwen betreffen dierenverblijven en twee bedrijfsgebouwen betreffen opslagloods / c.q. werktuigenloods. Naast de gebouwen zijn op het bedrijfsperceel nog vijf sleufsilo's aanwezig. Het totale bebouwde oppervlak bedraagt in de huidige situatie circa 5.893 m².

Tussen de bedrijfsgebouwen is ruimte overgelaten voor manoeuvreerruimte, voor de opslag van agrarische machines / akkerbouwproducten, ventilatie van stallen en in verband met brandveiligheid eisen. De bedrijfstak akkerbouw beschikt over zware en forse machines. Hiervoor is manoeuvreerruimte noodzakelijk. Daarnaast is het noodzakelijk dat de verschillende stallen (met aan verschillende zijden voergangen) op het bedrijfsperceel bereikbaar zijn voor het verstrekken van ruwvoer.

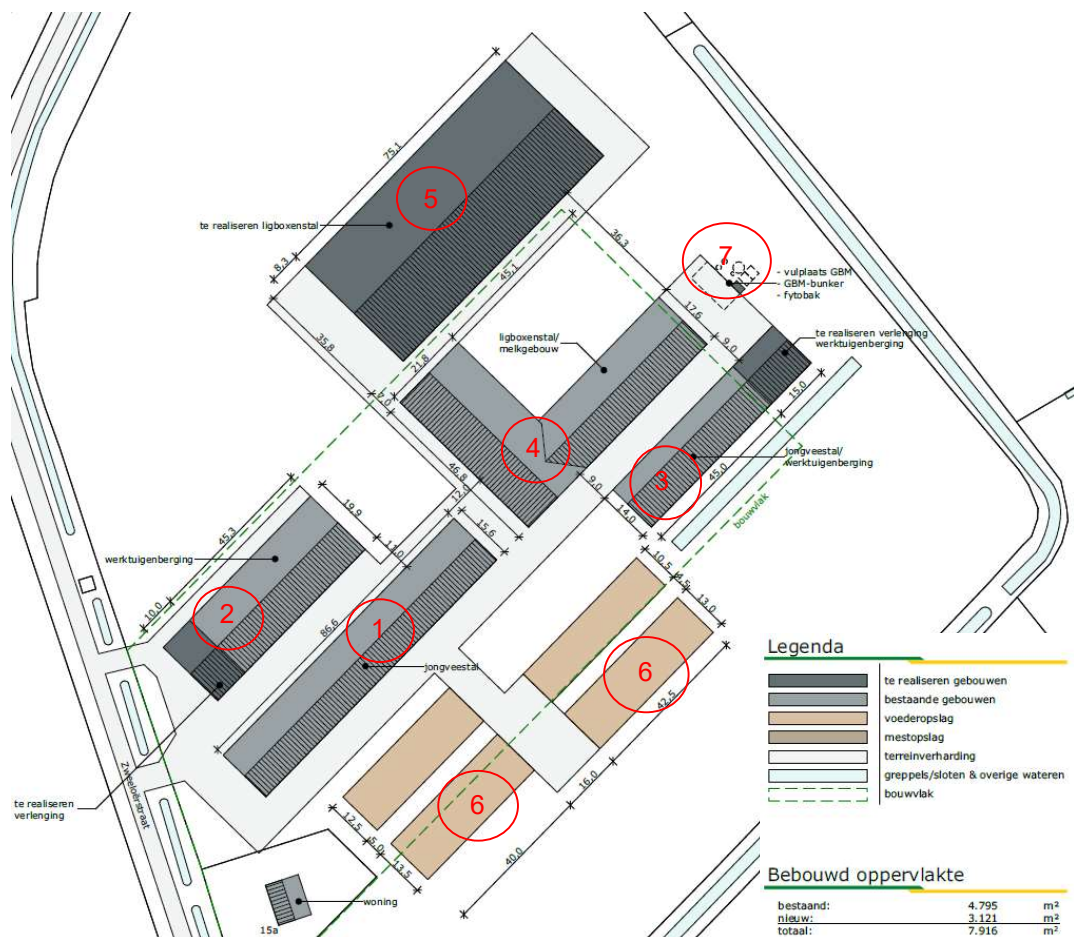
Het gehele bouwvlak is in de huidige situatie reeds geheel benut met agrarische bedrijfsbebouwing en agrarische voorzieningen als sleufsilos (opslag van ruwvoer), mestplaat en opslag van hooibalen en de noodzakelijke manoeuvreerruimte en opslag.

2.3 Toekomstige situatie

Maatschap Ruinemans is voornemens om het agrarische bedrijf door te ontwikkelen tot een toekomst bestendig agrarisch bedrijf. Deze doorontwikkeling richt zich zowel op de akkerbouw tak als op de melkvee tak zodat een evenwichtig gemengd agrarisch bedrijf wordt gecreëerd. Het gemengde bedrijf streeft naar een bedrijf met een gesloten kringloop. Dat betekent dat de uitbreiding van het aantal dieren op de melkveehouderij gepaard gaat met de uitbreiding van het areaal grond behorend bij de melkveehouderij en de akkerbouw tak. De geproduceerde mest afkomstig van de melkveehouderij is weer nodig voor de eigen gewassen. Er hoeft geen mest te worden ver- of bewerkt en de mest hoeft niet over gronden van derden (veelal op grotere afstand) uitgereden te worden.

Het doel is om in de komende jaren de melkveehouderij uit te breiden naar 406 melkkoeien en 172 stuks jongvee en het akkerbouwbedrijf uit te breiden tot circa 250 hectare land voor de teelt van aardappelen, bieten, mais en gras. Het bouwvlak is in de huidige situatie echter nagenoeg geheel benut. Om in onderhavig plan aan de regels te voldoen omtrent de Wnb, is gekozen om de gewenste situatie mogelijk te maken middels een uitgebreide omgevingsvergunning.

Bij de planvorming en de toekomstige situatie is rekening gehouden met de fosfaatregelgeving. Er is een bedrijfsplan opgesteld waarin naar voren komt dat het plan economisch uitvoerbaar is. Deze is opgenomen als bijlage bij de ruimtelijke onderbouwing.

Figuur 2.3: Situatietekening gewenste situatie

Gebouw 1 betreft de bestaande jongveestal. Deze stal heeft een oppervlakte van 1.350 m² (15,6x86,55 m).

Gebouw 2 betreft de uitbreiding van de bestaande werktuigenloods met een kapconstructie (in figuur 2.4 is een impressie opgenomen). De kapconstructie wordt gerealiseerd als overdekte werkplaats waar bij slecht weer voorbereidingen getroffen kunnen worden en nazorg gepleegd kan worden in het kader van de werkzaamheden voor het akkerbouwbedrijf (zoals beladen/instellen van (zaai)machines, schoonmaak, etc.). Deze kapconstructie wordt derhalve om praktische redenen aan de voorzijde van de bestaande werktuigenloods geplaatst (waar de meeste machines staan en het opslag van zaaigoed en dergelijke). Doordat de verlenging in de vorm van een kapconstructie wordt gerealiseerd wordt voorkomen dat aan de voorzijde van het bedrijfsperceel een forse bouwmassa wordt toegevoegd. Het bebouwingsbeeld wordt op deze wijze zo weinig mogelijk aangetast.

Gebouw 3 betreft een kapschuur dat plaats gaat bieden aan werktuigen / machines en opslag ten behoeve van het akkerbouwbedrijf. Het bedrijfsgebouw krijgt een omvang van circa 840 m² (60x14 m).

Gebouw 4 betreft de huidige ligboxenstal met melkgebouw voor het melkvee. De omvang van de ligboxenstal bedraagt circa 1.813 m².

Figuur 2.4: 3D-ontwerp verlengde werktuigenberging

Om de extra melkkoeien te huisvesten is een nieuwe ligboxenstal noodzakelijk. Deze ligboxenstal is in figuur 2.3 aangegeven met nummer 5. Het uitbreiden van het bedrijf is een doorlopend proces en zal niet van de één op de andere dag gerealiseerd zijn (het bedrijf gaat uit eigen opfok groeien. De aanvoer van vee brengt risico's met zich mee in verband met insleep van ziektes).

Ten behoeve van dierenwelzijn is het van belang dat de stallen goed worden geventileerd. Dit heeft de laatste jaren onder andere geresulteerd in het verhogen van de nokhoogte en het openen van de zijmuren. Om de ventilatie te optimaliseren is het echter noodzakelijk dat stallen de ruimte hebben om door te luchten. Hiervoor is ruimte rond om de stal nodig zodat er geen lucht vacuüm of overdruk ontstaat dat de ventilatie belemmerd.

Tot slot is het voor brandveiligheid noodzakelijk om voldoende ruimte tussen gebouwen c.q. stallen te houden. Om vuuroverslag te voorkomen wordt minimaal 7 meter tussen de stallen aangehouden.

Nummers 6 betreffen sleufsilo's voor de opslag van ruwvoer. Om de koeien jaarrond te kunnen voeren is het noodzakelijk om te beschikken over voldoende opslagcapaciteit op het eigen bedrijfsperceel zodat de voerwagen op het eigen perceel tussen sleufsilo en stal kan rijden. Om hierin te kunnen voldoen is het noodzakelijk om twee extra sleufsilo te realiseren met een totale omvang van 1.690 m².

Nummer 7 betreft de vulplaats voor de gewasbeschermingsmiddelen met bunker voor gewasbeschermingsmiddelen en een fytobak. Dit is noodzakelijk om emissies te beperken bij het vullen van de landbouwsput.

Landschappelijke inpassing

Ten behoeve van het onderhavige plan is het perceel landschappelijk ingepast. Mede op basis van deze landschappelijke inpassing heeft de gemeente in principe medewerking verleend aan het onderhavige plan. In deze paragraaf is uitsluitend het ontwerp opgenomen. De gehele landschappelijke inpassing is als bijlage opgenomen.

Figuur 2.5: landschappelijke inpassing

bron: Janka Borgo

3.1 Rijksbeleid**3.1.1. Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte**

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte geeft de ambitie aan voor Nederland in 2040. Die ambitie is vertaald in doelen voor de middellange termijn tot 2028.

Het Rijk streeft naar een concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig Nederland. De bestuurlijke drukte, ingewikkelde regelgeving of een sectorale blik met negatieve gevolgen voor de ontwikkeling van Nederland dient met de nieuwe structuurvisie gekeerd te worden. Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 13 nationale belangen. Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte richt zich op de volgende 13 nationale belangen:

Vergrotten van de concurrentiekracht van Nederland

1. Een excellente ruimtelijk-economische structuur van Nederland door een aantrekkelijk vestigingsklimaat in en goede internationale bereikbaarheid van de stedelijke regio's met een concentratie van topsectoren (nationaal belang 1);
2. Ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en de energietransitie (nationaal belang 2);
3. Ruimte voor het hoofdnetwerk voor vervoer van (gevaarlijke) stoffen via buisleidingen (nationaal belang 3);
4. Efficiënt gebruik van de ondergrond (nationaal belang 4).

Verbeteren en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid

5. Een robuust hoofdnet van wegen, spoorwegen en vaarwegen rondom en tussen de belangrijkste stedelijke regio's inclusief de achterlandverbindingen (nationaal belang 5);
6. Betere benutting van de capaciteit van het bestaande mobiliteitssysteem (nationaal belang 6);
7. Het in stand houden van het hoofdnet van wegen, spoorwegen en vaarwegen om het functioneren van het mobiliteitssysteem te waarborgen (nationaal belang 7).

Waarborgen kwaliteit leefomgeving

8. Verbeteren van de milieukwaliteit (lucht, bodem, water) en bescherming tegen geluidsoverlast en externe veiligheidsrisico's (nationaal belang 8);
9. Ruimte voor waterveiligheid, een duurzame zoetwatervoorziening en kaders voor klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling (nationaal belang 9);
10. Ruimte voor behoud en versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten (nationaal belang 10);
11. Ruimte voor een nationaal netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora- en faunasoorten (nationaal belang 11);
12. Ruimte voor militaire terreinen en activiteiten (nationaal belang 12);
13. Zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten (nationaal belang 13).

Conclusie

Het onderhavige plan behoort niet tot 1 van de 13 belangen waarvoor decentrale overheden geen beleidsvrijheid hebben. Het beleid inzake de uitbreiding van een bestaand agrarisch bedrijf middels een omgevingsvergunning wordt dan ook neergelegd bij de decentrale overheden.

3.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Op 1 oktober 2012 is aan het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro), waarin rijksregels ten aanzien van de ruimtelijke inrichting van Nederland zijn verzameld, een aantal onderwerpen toegevoegd. Het gaat onder andere om de Ecologische hoofdstructuur, elektriciteitsvoorziening, toekomstige uitbreiding hoofd(spoor)wegennet, veiligheid rond rijksvaarwegen.

Conclusie

Het Barro bevat geen relevante regels die invloed uitoefenen op het onderhavige plan.

3.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

In de SVIR wordt de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6, lid 2) opgenomen. Doel van de ladder voor duurzame verstedelijking is een goede ruimtelijke ordening door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Hierbij dient de behoefte aan een stedelijke ontwikkeling te worden aangetoond.

Conclusie

In het onderhavige plan is geen sprake van een stedelijke ontwikkeling in de zin van het artikel 3.1.6. van het Besluit ruimtelijke ordening. De ladder vormt geen belemmering voor de realisatie van het onderhavige plan.

3.2 Provinciaal beleid en regelgeving

Het provinciale beleid van Drenthe is vastgelegd in de Omgevingsvisie en in de Omgevingsverordening. De Omgevingsvisie bindt uitsluitend de provincie zelf. De Omgevingsverordening is (al dan niet via het bestemmingsplan) ook bindend voor burgers. De verordening bevat regels die er voor zorgen dat de doelen uit de visie worden behaald. Alle ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Drenthe moeten derhalve voldoen aan deze regels. Onderstaand wordt in het kort de relevante visie van de provincie Drenthe omtrent de agrarische sector omschreven. Vervolgens wordt het plan getoetst aan het juridisch bindende deel: de Omgevingsverordening.

De provincie Drenthe wil de Drentse agribusiness in staat stellen om haar positie op de Europese- en wereldmarkt te versterken door te streven naar een robuust systeem. De provincie wijst hiervoor gebieden aan waar de landbouw de ruimte krijgt om zich te ontwikkelen, door innovatie in de landbouw te stimuleren en door minder beperkingen op te leggen.

Landbouwgebied

De provincie heeft de ontwikkeling van de landbouw een prominente plaats gegeven in het provinciale beleid. Dat wil niet zeggen dat de provincie elk gebied geschikt vindt voor de doorontwikkeling van agrarische bedrijven, maar biedt per gebiedstype maximale normen.

Naast de doorontwikkeling van agrarische bedrijven vindt de provincie zorg voor het Drentse landschap van belang. Doorontwikkeling van agrarische bedrijven mag niet ten koste gaan van de kwaliteit van het landschap.

De provincie biedt de landbouw maximale speelruimte in de gebieden die in de structuurvisie als 'landbouwgebied' zijn aangeduid. Bij de te nemen inrichtingsmaatregelen voor de landbouw wordt zo veel mogelijk rekening gehouden met de kernkwaliteiten van het landschap. Overige ruimtelijke ontwikkelingen in het 'landbouwgebied' mogen geen negatief effect hebben op de landbouw.

Duurzame ontwikkeling van de landbouw

De provincie streeft naar een meer duurzame Drentse landbouw. Daaronder wordt landbouw verstaan waarbij de economische duurzaamheid wordt gecombineerd met een schonere en ecologisch beter functionerende omgeving en met begrip en waardering vanuit de maatschappij. In de ontwikkeling naar duurzame landbouw richt de provincie op zowel de fysieke, de economische als de sociale omgeving. Er is alleen sprake van een duurzame ontwikkeling als op alle drie onderdelen vooruitgang wordt geboekt. Zo wordt voorkomen dat economisch gewin ten koste gaat van de omgevingskwaliteit, of sociale winst ten koste van het economisch gewin. Afwenteling moet worden voorkomen. Daarbij stellen we als randvoorwaarde dat duurzaamheid gericht moet zijn op continuïteit en bestendigheid, zowel in ruimte als in de tijd. Er mogen geen beperkingen ontstaan voor komende generaties. Het is een zoektocht naar een balans tussen de drie P's: people, planet en profit. Alle relaties die de landbouw onderhoudt met haar omgeving en omgekeerd kunnen op de een of andere manier een bijdrage leveren aan de verduurzaming van de landbouwketen en daarmee aan de totale maatschappelijke verduurzaming. In het geval van het gesloten gemengde bedrijf van de Mts. Ruinemans wordt nauw aangesloten bij dit streven.

Provinciale omgevingsverordening

Landbouw krijgt maximale speelruimte daar waar gebieden op Kaart D11a als "Landbouwgebied" zijn aangeduid (zie figuur 3.1). Tegelijkertijd moet deze bepaling in redelijkheid gelezen worden. Bij elke ontwikkeling die een andere is dan landbouw kan een vorm van beperkend effect worden verondersteld. Het gaat hier om effecten die het huidige functioneren en de toekomstbestendigheid van landbouwbedrijven ter plaatse aantoonbaar aantasten.

In Drenthe gelden in de landbouwgebieden de volgende regels met betrekking tot het bouwvlak:

1. In de gebieden "Bouwvlak grondgebonden agrarisch bedrijf" is een bouwvlak van maximaal 1,5 hectare toegestaan. In afwijking hiervan is onder de voorwaarde van een goede landschappelijke inpassing (aangetoond met een landschappelijk inpassingsplan) een groter bouwvlak toegestaan.
2. Voor intensieve veehouderij in geheel Drenthe is een maximaal bouwvlak van 1,5 hectare van toepassing. Ook hier kan een afwijking worden toegestaan maar dit is tot maximaal 2 hectare.
3. Voor grondgebonden agrarische bedrijven in andere gebieden dan bedoeld onder 1 gelden in de POV geen beperkingen met betrekking tot de maximale omvang van het bouwvlak.

Doorwerking voor het onderhavige verzoek

Het bedrijf van de Mts. Ruinemans ligt in het gebied 'Landbouwgebied'. Binnen deze zone wordt door de Verordening geen beperkingen aan grondgebonden agrarische bedrijven opgelegd (mits landschappelijk ingepast). Het bedrijf van Mts. Ruinemans betreft een gemengd bedrijf met een grondgebonden melkveehouderijtak en een (grondgebonden) akkerbouwtak. De Omgevingsverordening betreft derhalve geen belemmering voor de vergroting van het bouwvlak.

3.3 Gemeentelijk beleid en regelgeving

3.3.1 Vigerend bestemmingsplan

Ter plaatse van het plangebied vigeert het bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Coevorden. In dit bestemmingsplan heeft het plangebied de bestemming 'Agrarisch met waarden – Beekdallandschap'. Tevens is een bouwvlak toegekend, zie onderstaande figuur.

Figuur 3.2: Huidig bouwvlak

Binnen deze bestemming is het bij recht toegestaan om binnen het bestaande bouwvlak maximaal 10.000 m² aan bouwwerken te plaatsen (bedrijfsgebouwen, bedrijfswoning, voer- opslagvoorzieningen en mestopslag- voorzieningen). Daarnaast bevat het bestemmingsplan een wijzigingsbevoegdheid om het bouwvlak te vergroten naar 2 hectare waarbij het maximaal bebouwde oppervlak 13.000 m² mag bedragen.

Onderhavig plan wordt mogelijk gemaakt middels een uitgebreide omgevingsvergunning. Om aan te tonen dat hierbij aan de regels kan worden voldaan, wordt getoetst aan de voorwaarden van de wijzigingsbevoegdheid uit het bestemmingsplan. Onderstaand is de wijzigingsbevoegdheid opgenomen.

Artikel 3 Agrarisch met waarden - Beekdallandschap

3.8 Wijzigingsbevoegdheid

3.8.1 Wijziging

Burgemeester en wethouders kunnen het plan wijzigen en:

- a. het bouwvlak vergroten ten behoeve van uitbreiding van een grondgebonden agrarisch bedrijf en daarbij de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - afwijkende maatvoering' opnemen, indien en voor zover:
  1. de oppervlakte van het bouwvlak na uitbreiding niet meer bedraagt dan:
    - 3 hectare ter plaatse van de aanduiding 'grootschalig landbouwgebied', in welk geval de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen, voeropslagvoorzieningen en mestopslagvoorzieningen niet meer mag bedragen dan 20.000 m²;
    - 2 hectare in overige gebieden, in welk geval de gezamenlijke oppervlakte van de gebouwen, voeropslagvoorzieningen en mestopslagvoorzieningen niet meer mag bedragen dan 13.000 m²;
  2. de bedrijfseconomische noodzaak is aangetoond;

3. de uitbreiding milieutechnisch uitvoerbaar is;
4. de uitbreiding uitvoerbaar is met het oog op beschermde flora en fauna;
5. is aangetoond dat er geen significant negatieve effecten zijn op de instandhoudingsdoelstellingen en de natuurlijke waarden van Natura 2000-gebieden;
6. op het erf voldoende parkeercapaciteit aanwezig is en blijft;
7. de toeleidende wegen geschikt zijn voor een toename van het aantal verkeersbewegingen en voor een eventuele verandering van het soort verkeer als gevolg van de uitbreiding;
8. de uitbreiding landschappelijk wordt ingepast conform een door burgemeester en wethouders goedgekeurd erfinrichtingsplan, dat in overeenstemming is met Bijlage 1 Notitie ruimtelijke kwaliteit en waarin, indien en voor zover het perceel in Bijlage 5 Beleidskaart cultuurhistorisch zeer waardevolle gebieden is aangegeven als 'cultuurhistorisch zeer waardevol', is aangetoond dat rekening wordt gehouden met de cultuurhistorische waarden van het gebied, genoemd in Bijlage 2 Gebiedskarakteristieken;
9. een provinciaal doel uit de provinciale omgevingsvisie wordt gediend

Doorwerking voor onderhavig verzoek

- ad 1. Het onderhavige plangebied ligt niet binnen de 'grootschalig landbouwgebied'. Het maximum oppervlak van het bouwvlak bedraagt derhalve 2 hectare en het maximum bebouwde oppervlak bedraagt 13.000 m². In het onderhavige plan wordt geen groter oppervlak van het bouwvak aangevraagd, maar enkel de gebouwen. Het plan voldoet wel aan de maximum bebouwde oppervlak van 13.000 m². Als gevolg van de positionering van de bestaande bebouwing en het ruimtegebruik van het gemengde bedrijf (dat bestaat de twee volwaardige bedrijfstakken akkerbouw en veehouderij) is echter meer 'buitenruimte' noodzakelijk. Deze behoefte aan meer ruimte is onderbouwd in hoofdstuk 2.
- ad 2. Ten behoeve van het onderhavige verzoek is een bedrijfsplan opgesteld dat de bedrijfseconomische noodzaak aantoont. Het bedrijfsplan bestaat uit twee delen. Eén deel richt zich op de onderneming en op de ondernemers. In dit deel is beschreven waar het bedrijf naar toe wil groeien, wat hiervoor nodig is en met welke personen (de ondernemers) de onderneming wordt gerund. Dit bedrijfsplan heeft als basis gediend voor de 'Omschrijving van het plan' in hoofdstuk 2. Het tweede deel betreft de meerjarenbegroting waarin is weergegeven dat het plan economisch uitvoerbaar is. Deze twee delen zijn in nauwe samenhang opgesteld. De combinatie van beide delen onderbouwd dat sprake is van een economische noodzaak.
- ad 3. In het onderhavige plan wordt een akkerbouwbedrijf en een grondgebonden melkveehouderij uitgebreid. Deze bedrijven betreffen bedrijven met beperkte milieucontouren (maximaal 50 meter voor geur). In de nabije omgeving liggen geen gevoelige objecten. Aan de overzijde van de Zweeloërstraat ligt een agrarische bedrijfswoning van derden. De afstand wordt ook ten aanzien van deze woning niet overschreden. De milieutechnische uitvoerbaarheid zal geen belemmering vormen.

- ad 4. Het onderhavige plan wordt op een bestaande agrarische bedrijfsperceel en het aangrenzende grasland gerealiseerd. Er worden geen gebouwen gesloopt, sloten gedempt en bomen/boschages verwijderd. Het grasland betreft een monocultuur van Engels raaigras dat intensief wordt beheerd, gemaaid, bereden en begraasd. De kans is klein dat als gevolg van onderhavig plan het leefgebied van beschermde flora en fauna verloren gaat.
- ad 5. Ten behoeve van het onderhavige plan is reeds een natuurvergunning verleend voor 724 melkkoeien en 172 stuks bijbehorend jongvee. Deze ontwikkelruimte is derhalve gereserveerd. De Wet natuurbescherming zorgt niet voor belemmeringen.
- ad 6. Op het erf is voldoende parkeerruimte aanwezig. In het geval van het agrarische bedrijf zijn met name opstelplaatsen voor machines / opslag en manoeuvreerruimte van belang.
- ad 7. De Zweeloërstraat ter hoogte van het plangebied betreft een geasfalteerd rondweggetje waaraan 2 agrarische bedrijven gevestigd zijn. Dit deel wordt hoofdzakelijk gebruikt voor bestemmingsverkeer (meer bestemmingen of rijrichtingen zijn er niet). Deze straat wordt ontsloten naar het 'hoofddeel' van de Zweeloërstraat. Dit deel van de Zweeloërstraat betreft een gebiedsontsluitingsweg met een breed profiel met een hoge capaciteit.
- ad 8. In samenwerking met de gemeente is een landschappelijke inpassing opgesteld dat voldoet aan alle eisen van de gemeente. Deze landschappelijke inpassing wordt voor de aanvraag omgevingsvergunning als uitgangspunt gebruikt.
- ad 9. Het bedrijf van de Mts. Ruinemans ligt in het gebied 'Landbouwgebied'. Bedrijven in dit gebied worden gestimuleerd om zich duurzaam te ontwikkelen. Duurzame ontwikkeling van de landbouwketen resulteert in algehele maatschappelijke verduurzaming. Van belang zijn de fysieke, economische en sociale omgeving. Het bedrijf van Mts. Ruinemans betreft een gemengd bedrijf met een grondgebonden melkveehouderijtak en een (grondgebonden) akkerbouwtak. Het bedrijf wil zich met onderhavig plan ontwikkelen en bijdragen aan duurzaamheid door het bedrijf met gesloten kringloop te exploiteren. Daarmee sluit het bedrijf aan bij het streven van het provinciaal beleid.

4

Milieukundige en planologische aspecten

4.1 Ecologie

4.1.1 Flora en fauna

De bescherming van de natuur is in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Sinds 1 januari 2017 vervangt de Wet natuurbescherming drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. Doel van de Wet natuurbescherming is drieledig: 1. bescherming van de biodiversiteit in Nederland, 2. decentralisatie van verantwoordelijkheden en 3. vereenvoudiging van regels. Deze wet vormt een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), die is geïntroduceerd in het 'Natuurbeleidsplan' (1990) van het Rijk en op provinciaal niveau in de Structuurvisie en Verordening Ruimte is vastgelegd. Bij ruimtelijke planvorming is een toetsing aan de natuurwetgeving verplicht.

Het onderhavige plan betreft de uitbreiding van gebouwen binnen en aansluitend op een bedrijfsterrein. Er worden sleufsilo's, gebouwen en verharding gerealiseerd. Ter plaatse van de uitbreiding van de gebouwen ligt in de huidige situatie weiland. Deze graslanden betreffen hoofdzakelijk gronden met een monocultuur van Engels raaigras. Bovendien worden deze graslanden intensief beheerd, gemaaid en bemest. Van bijzondere groeiplaatsen en een stabiel, natuurlijk ecosysteem kan geen sprake zijn. De kans dat hier beschermde flora en fauna voorkomt is niet waarschijnlijk.

Conclusie

Gezien het bovenstaande vormt het aspect flora en fauna geen belemmering voor de realisatie van het onderhavige plan.

4.1.2 Ammoniak, beschermde natuur

In het onderhavige plan wordt de veestapel uitgebreid. Conform de Wet natuurbescherming mogen activiteiten of projecten geen negatieve effecten veroorzaken op de aangewezen Natura 2000-gebieden. Uit veehouderijen emitteert ammoniak. De neerslag (depositie) van deze ammoniak wordt gezien als een voor de natuur verstrend effect (verzuring, vermesting). Daarom dient te worden beoordeeld of de activiteiten in het kader van het onderhavige plan toelaatbaar zijn in het licht van de Wet Natuurbescherming.

Doorwerking in het onderhavige plan en conclusie

Het bedrijf Maatschap Ruinemans beschikt reeds over een natuurvergunning van 724 melkkoeien en 172 stuks bijbehorend jongvee. In onderhavig plan zullen 406 melkkoeien en 172 stuks jongvee worden gehouden. Dit is minder dan de hoeveelheid vee welke is vergund onder de PAS. Het aspect 'Ammoniak, beschermde natuur' vormt geen belemmering voor de realisatie van het onderhavige plan.

4.2 Archeologie en cultuurhistorie

4.2.1 Archeologie

Begin 1992 ondertekende Nederland het Verdrag van Valletta/Malta. Daarmee heeft de zorg voor het archeologische erfgoed een prominenter plaats gekregen in het proces van de ruimtelijke planvorming. Uitgangspunten van het verdrag zijn het vroegtijdig betrekken van archeologische belangen in de planvorming, het behoud van archeologische waarden in situ (ter plaatse) en de introductie van het zogenaamde "veroorzakerprincipe". Dit principe houdt in dat degene die de ingreep pleegt financieel verantwoordelijk is voor behoudsmaatregelen of een behoorlijk onderzoek van eventueel aanwezige archeologische waarden (indien de gemeente archeologisch beleid heeft vastgesteld). Het Verdrag is vertaald in de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz). Met name de Monumentenwet is door de Wamz aangepast en gaat concreet in op de bescherming van archeologische waarden in bestemmingsplannen.

Figuur 4.1: Zone dubbelbestemming met eisen voor archeologische waarden

De gemeente Coevorden heeft het archeologische beleid vastgelegd in het bestemmingsplan Buitengebied. In dit bestemmingsplan heeft het plangebied gedeeltelijk de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologische verwachtingswaarde'. Het overige deel heeft geen archeologisch dubbelbestemming.

Binnen de aanduiding 'Waarde archeologische verwachtingswaarde' dient een onderzoek uitgevoerd te worden indien graafwerkzaamheden plaatsvinden met een groter oppervlak dan 500 m² en over dit gehele oppervlak dieper in de bodem reiken dan 0,3 meter. Ten behoeve van de sleufsilo's wordt niet in de bodem gegraven. Deze platen wordt op maaiveld geplaatst. De ligboxenstal ligt buiten de dubbelbestemming. Slechts de verlengde werktuigenberging ligt binnen de archeologische dubbelbestemming. Het oppervlak van deze bebouwing bedraagt echter minder dan de benoemde 500 m². Er hoeft derhalve geen onderzoek uitgevoerd te worden.

Conclusie

Gezien het bovenstaande vormt het aspect archeologie geen belemmering voor de realisatie van het onderhavige plan.

4.2.2 Cultuurhistorie

Per 1 juli 2011 is de Modernisering Monumentenzorg (MoMo) in werking getreden. Als gevolg van de MoMo is de Bro per 1 januari 2012 (artikel 3.6.1, lid 2) gewijzigd. Wat eerst alleen voor archeologie gold, geldt nu ook voor al het cultureel erfgoed: in de ruimtelijke onderbouwing dient een beschrijving te worden opgenomen hoe met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden.

In Nederland bestaan er meerdere soorten monumenten: rijksmonumenten, gemeentelijke monumenten, provinciale monumenten en beeldbepalende panden in beschermde stads- en dorpsgezichten. In de Monumentenwet zijn de rechten en plichten van de verschillende monumenten bepaald.

Het plangebied ligt in de cultuurhistorische hoofdstructuur van de provincie Drenthe en kent vanuit provinciaal belang de kernkwaliteit Cultuurhistorie met de sturingscategorie 'voorwaarden verbinden'. Initiatiefnemers hebben daarmee de verantwoordelijkheid om vroegtijdig in het planproces inzichtelijk te maken op welke wijze ze de cultuurhistorische samenhang als één van de (ruimtelijke) onderleggers voor nieuwe plannen benutten.

Op grond van het Cultuurhistorisch Kompas, gekoppeld aan de Provinciale Omgevingsvisie is de projectlocatie gelegen in het deelgebied 'Mars- en Westerstroom'. Bepalend voor dit deelgebied is het zichtbaar houden en verder versterken van de karakteristieke compacte structuren van dit esdorpenlandschap, zoals die tot uitdrukking komt in een centrale positie van de dorpen ingeklemd tussen het beekdal en de essen.

Hierbij wordt specifiek gestuurd op:

- Het in stand houden van de karakteristiek van het esdorpenlandschap. Deze karakteristiek uit zich in een zichtbare ruimtelijke samenhang tussen esdorp, es, beekdal en veld, met bijbehorend microreliëf en beplantingselementen als houtwallen en esrandbosjes;
- Het vasthouden en doorzetten van de ruimtelijke, meer langgerekte opzet van de esdorpen door zorgvuldig om te gaan met de vrije ordening van bebouwing en boerderijen, de afwisseling tussen bebouwde plekken en open ruimtes (in het bijzonder de brinken) en doorzichten naar het omliggende buitengebied.

De cultuurhistorische samenhang van het esdorpenlandschap wordt in het Cultuurhistorisch Kompas Drenthe (Provincie Drenthe, 2009) extra benadrukt. Het esdorp ligt ingeklemd tussen het beekdal en de essen. Vroeger bestonden essentiële functionele relaties tussen de es, het beekdal en het veld. Deze oude functionele relaties bestaan in deze huidige tijd niet meer, maar de karakteristieken zijn cultuurhistorisch zeer waardevol. Het gaat met name om het micro reliëf en beplantingselementen zoals houtwallen en esrandbosjes. Er zijn steeds doorzichten naar het omliggende buitengebied. Bij het opstellen van de landschappelijk inpassing is hier dan ook rekening mee gehouden zodat de cultuurhistorisch waardevolle karakteristieken blijven behouden.

4.3 Bodem

Bij de verkenning van mogelijkheden om nieuwe functies in een gebied te realiseren dient de bodemkwaliteit te worden betrokken. Inzicht in eventuele beperkingen aan het bodemgebruik (i.v.m. milieuhygiënische risico's voor mens, plant en dier) is noodzakelijk om te beoordelen of de grond geschikt is voor de beoogde functie. Er mogen namelijk geen nieuwe gevoelige functies op een zodanig verontreinigd terrein worden gerealiseerd, dat schade is te verwachten voor de gezondheid van de gebruikers of het milieu.

Het onderhavige plangebied heeft reeds een agrarische bestemming. De locatie waar de uitbreiding plaats vindt is in het verleden in gebruik geweest als agrarisch bedrijf en behoudt deze functie in de beoogde situatie. De delen die buiten het bestaande bouwvlak liggen zijn uitsluitend in gebruik geweest als grasland (het agrarische bedrijf is pas sinds medio 1993 in het plangebied gevestigd). Er hebben geen bodemvervuilende activiteiten plaats gevonden.

Binnen het plangebied heeft een verkennend bodemonderzoek plaatsgevonden. Dit onderzoek is uitgevoerd door Terra bodemonderzoek BV (kenmerk: 17199, d.d. 12-12-2017). In totaal zijn ter plaatse vier boringen verricht. De onderzoekshypothese van de locatie is onverdacht.

Beoordeling grondkwaliteit

In de grond zijn geen verontreinigingen aangetroffen. Op basis van de indicatieve toetsing aan het Besluit bodemkwaliteit voldoet de onderzochte grond aan de achtergrondwaarden en valt de grond in de categorie 'altijd toepasbaar'.

Beoordeling grondwaterkwaliteit

In het grondwater zijn lichte verontreiniging aan barium en zink aangetroffen. De verhoogde waarden aan barium komen echter veelvuldig van nature voor in de noordelijke gebieden.

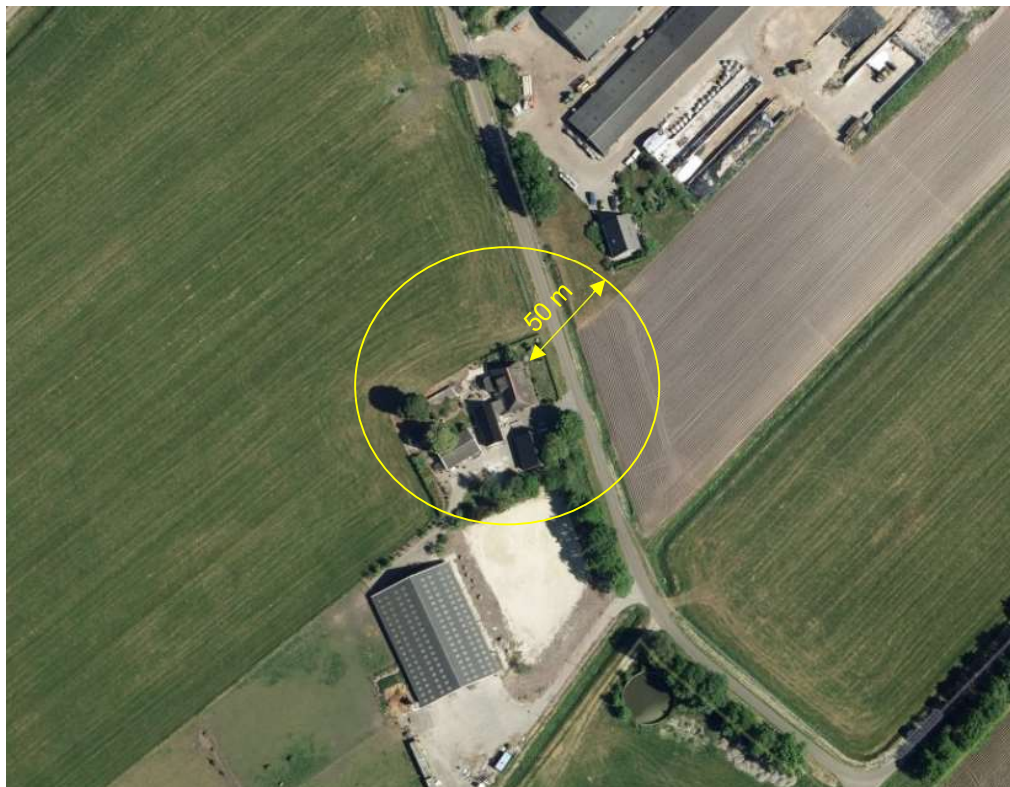
De aangetroffen concentraties vormen geen risico's voor de volksgezondheid, het milieu en/of het ecosysteem. Uit milieuhygiënisch oogpunt is er geen bezwaar tegen voorgenomen nieuwbouwplannen. Gesteld kan worden dat de aangetroffen overschrijdingen geen aanleiding geven tot het instellen van een vervolgonderzoek. Omdat de onderzochte grond voldoet aan de achtergrondwaarde en/of kwaliteitsklasse wonen hoeven bij graafwerkzaamheden geen arbeidshygiënische maatregelen te worden getroffen.

4.4 Geur

De 'Wet geurhinder en veehouderij' (Wvg) vormt het toetsingskader voor vergunningen op grond van de 'Wet milieubeheer', waar het gaat om geurhinder veroorzaakt door het houden van dieren (voorgrondbelasting). Daarnaast heeft de wet als input gediend voor de 'Handleiding geurhinder en veehouderij' in verband met de zgn. 'omgekeerde werking' in het kader van een 'goed woon- en leefklimaat' (achtergrondbelasting) dat zijn juridische basis vindt in de Wet ruimtelijke ordening (Wro).

Naast wetgeving is ook de gemeente bevoegd om nadere regelgeving vast te stellen in een geurverordening. De gemeente Coevorden heeft hier geen gebruik van gemaakt.

Dat betekent dat de afstanden uit de Wet geurhinder en veehouderij gelden. De afstand tussen het agrarische bedrijfsperceel van Ruinemans en omliggende geurgevoelige objecten dient minimaal 50 meter te bedragen.

Figuur 4.2: Geurafstand geurgevoelig object

In de omgeving van het plangebied ligt 1 geurgevoelig object. Het betreft een bedrijfswoning als onderdeel van een andere veehouderij. Het bedrijf ligt op een grotere afstand dan 50 meter van het plangebied, namelijk 70 meter.

Afstanden sleufsilo's

Conform het activiteitenbesluit (Artikel 3.46, lid 5) dient de afstand tussen geurgevoelige objecten en sleufsilo's minimaal 25 meter te bedragen. De afstand tussen de sleufsilo en de woning aan Zweeloërstraat 17 bedraagt ruim 50 meter.

Conclusie

De vaste afstanden worden niet overschreden. Het aspect geur vormt geen belemmering voor de realisatie van het onderhavige plan.

4.5 Water

Bij de watertoets gaat het om het van meet af aan meenemen van water in de ruimtelijke plan- en besluitvorming. Daarvoor is overleg nodig met de waterbeheerder in een zo vroeg mogelijk stadium. Het gaat bij de watertoets niet zozeer om een toets achteraf maar om vroegtijdige en actieve inbreng van de waterbeheerder. Met de Watertoets wordt er naar gestreefd om het reeds bestaande waterhuishoudkundige en ruimtelijke beleid goed toe te passen en uit te voeren; het is niet de bedoeling dat er met de watertoets nieuw beleid wordt gemaakt.

Het plan dient te voldoen aan het beleid van het waterschap 'Waterschap Drents Overijsselse Delta'. Via www.dewatertoets.nl is getoetst of de gewenste ontwikkeling invloed heeft op de waterhuishouding.

Verhardoppervlak in relatie tot compensatie waterberging

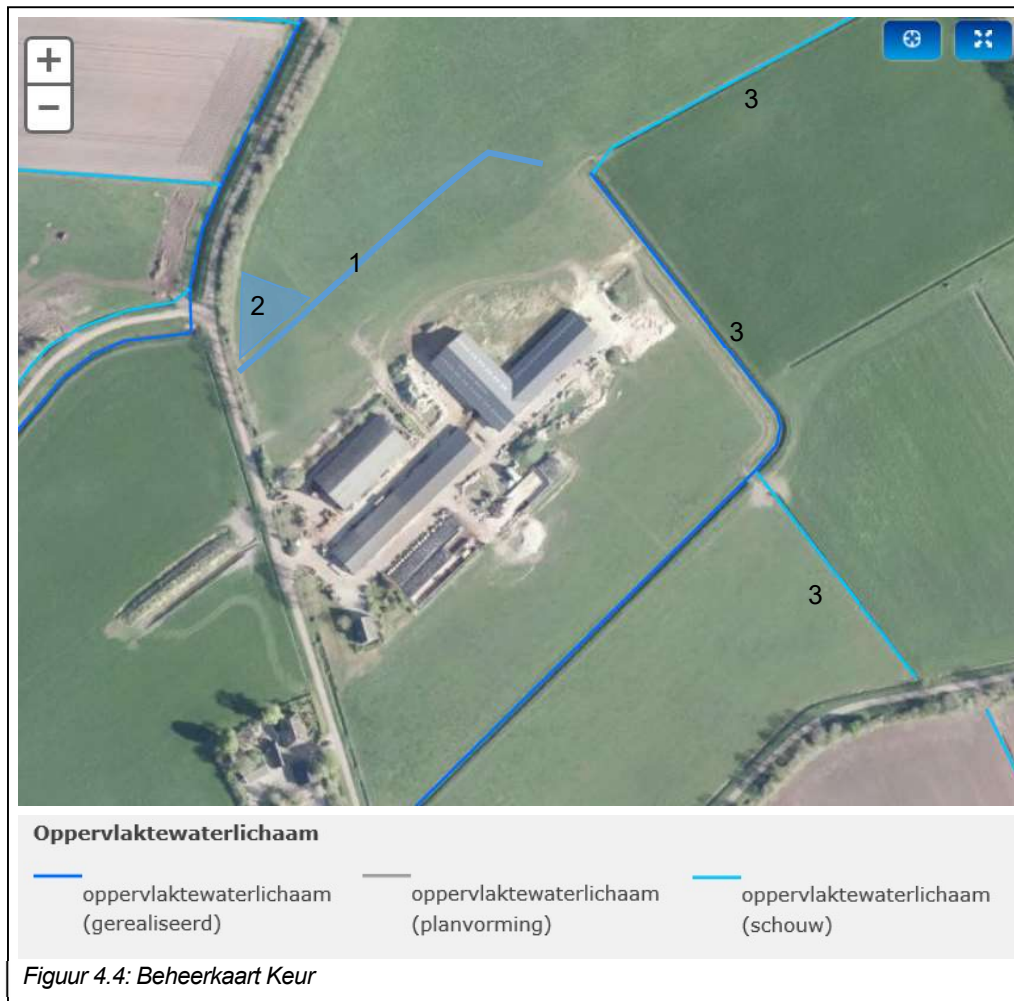
Met het onderhavige plan worden enkele fysieke ontwikkelingen gerealiseerd waardoor het verhard oppervlak toeneemt. De onderstaande tabel geeft deze toename weer:

Ontwikkeling	Oppervlak
Nieuwe ligboxenstal	2.688 m ²
Verlenging werktuigenloodsen	409 m ²
Sleufsilo's (+ verhardingen)	1.092 m ²
Subtotaal	4.189 m ²

Het waterschap hanteert het beleid dat 10% van het verharde oppervlak aan waterberging gerealiseerd dient te worden. In het onderhavige plan dient derhalve 419 m² aan wateroppervlak gerealiseerd te worden.

Oppervlaktewaterlichamen

Bij het waterschap wordt onderscheid gemaakt tussen oppervlakte water dat in beheer is bij het waterschap en (schouw) oppervlaktewater die in het beheer is bij de eigenaren van de sloot.

Binnen het plangebied zijn geen watergangen gelegen die in beheer en/of onderhoud bij het waterschap liggen. Buiten het plangebied, aan de zuid- en oostzijde ligt echter wel een sloot die in het beheer is bij het waterschap. Het plangebied houdt rekening met de onderhoudsstrook van de sloot.

Te realiseren oppervlakte water

Er dient in totaal circa 419 m² aan compenserende oppervlakte water te worden gerealiseerd. Aan de noordzijde van de te realiseren stal wordt over de gehele lengte van het bedrijfsperceel een nieuwe sloot worden gegraven. De lengte van deze sloot bedraagt circa 200 meter. Indien deze sloot breder wordt gegraven wordt voldoende compenserende waterberging gerealiseerd om de toename aan verhard oppervlak te compenseren. Het landschapselement (inclusief sloot) is aangegeven op het landschappelijk inpassingsplan.

Conclusie

Indien bovenstaande maatregelen worden doorgevoerd vormt het aspect water geen belemmering voor de realisatie van het onderhavige plan.

4.6 Luchtkwaliteit

Hoofddijnen voor regelgeving rondom luchtkwaliteitseisen staan beschreven in de Wet milieubeheer (hoofdstuk 5 Wm). Bij de start van een project moet onderzocht worden of het effect relevant is voor de luchtkwaliteit. Hierbij moet aannemelijk gemaakt worden, dat luchtkwaliteit voldoet aan gestelde grenswaarden.

Grenswaarden luchtkwaliteit

- Stikstofdioxide (NO₂)
  - De jaargemiddelde concentratie bedraagt maximaal 40 µg/m³;
  - De uurgemiddelde concentratie van 200 µg/m³, overschrijding is maximaal 18 maal per kalenderjaar toegestaan (niet relevant voor agrarische bedrijven)
- Fijn Stof (PM₁₀)
  - De jaargemiddelde concentratie bedraagt maximaal 40 µg/m³;
  - Daggemiddelde concentratie van 50 µg/m³, overschrijding is toegestaan op niet meer dan 35 dagen per jaar

‘Niet In Betekenende Mate’

In het kader van vereenvoudiging van regelgeving zijn de algemene maatregel van bestuur ‘Niet in betekenende mate’ (Besluit NIBM) en een ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM) vastgesteld waarin de uitvoeringsregels vastgelegd zijn die betrekking hebben op het begrip NIBM. De nieuwe regels maken onderscheid in projecten die wel en ‘niet in betekenende mate’ (NIBM) bijdragen aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Als een project NIBM aan de luchtkwaliteit bijdraagt, hoeft geen uitgebreid luchtonderzoek meer uitgevoerd te worden.

Luchtverontreiniging als gevolg van toename van verkeersbewegingen

In het besluit zijn enkele projecten opgenomen (woningbouw, kantoorlocaties, etc.). Landbouwbedrijven zijn niet opgenomen in de categorieën die automatisch NIBM zijn. Conform de NIBM-tool van Rijkswaterstaat worden de grenswaarden pas overschreden indien een project meer dan 423 motorvoertuigbewegingen per dag genereert (met 20% zwaar verkeer). In het onderhavige plan wordt een bestaand agrarisch bedrijf uitgebreid. Het plan heeft een relatief beperkte toename van verkeersbewegingen tot gevolg (maximaal 15). Er kan derhalve gesteld worden dat het onderhavige plan, wat betreft motorvoertuigbewegingen, ‘Niet In Betekende Mate’ bijdraagt aan een verslechtering van de luchtkwaliteit.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit		
Jaar van planrealisatie		2020
Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		423
Aandeel vrachtverkeer		20,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO ₂ in µg/m ³	1,20
	PM ₁₀ in µg/m ³	0,14
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³		1,2
Conclusie: De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

Tabel 2: Worst -case berekening luchtkwaliteit

Luchtverontreiniging als gevolg van het agrarische bedrijf

In de 'Handreiking fijnstof en veehouderijen' (VROM, mei 2010) is een vuistregel opgenomen waarmee bepaald kan worden of bij een uitbreiding van een veehouderij sprake is van NIBM (zie onderstaande tabel, gebaseerd op de 3% NIBM grens).

Afstand tot te toetsen plaats	70 m	80 m	90 m	100 m	120 m	140 m	160 m
Totale emissie in g/jr van uitbreiding/oprichting	324000	387000	473000	581000	817000	1075000	1376000

Bron: ECN. Getallen op basis van berekeningen met STACKS, versie 2008.

Figuur 4.5: afstanden NIBM grens i.v.m. uitstoot van fijnstof veehouderijen

In de tabel kan bij de betreffende afstand de hoeveelheid emissie worden afgelezen waarmee een veehouderij nog kan uitbreiden om niet in betekende mate bij te dragen. De getallen in de tabel zijn worstcase genomen inclusief een veiligheidsmarge. Indien bij een bepaalde afstand niet méér wordt geëmitteerd dan is opgenomen in de tabel dan is de oprichting/uitbreiding zeker NIBM. Met behulp van de emissiefactorenlijst kan uitgerekend worden of de totale toename in emissie onder de NIBM grens blijft. De fijnstofproblematiek is met name van belang bij varkens- en pluimveehouderijen. In het onderhavige plan wordt een melkveehouderij uitgebreid. Melkveehouderijen stoten, in verhouding tot de varkens- en pluimveehouderijen, nauwelijks fijnstof uit.

Tabel 3: Huidige vergunde dieren aantallen

Rav code	Omschrijving conform Rav	Aantal dieren	Fijnstof g/dier/jaar	Fijnstof g/jaar
A 1.100	Melkkoeien; overige huisvestingssystemen	194	148,0	28.712,0
A 3.100	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	95	38,0	3.610,0
				32.322,0

Tabel 4: Toekomstige dieren aantallen

Rav code	Omschrijving conform Rav	Aantal dieren	Fijnstof g/dier/jaar	Fijnstof g/jaar
A 1.100	Melkkoeien; overige huisvestingssystemen	68	118,0	8.024,0
A 1.28	Melkkoeien: Ligboxenstal met roostervloer, voorzien van rubber matten en composiet nokken met een hellend profiel, kunststofcassettes met kleppen in de roosterspleten en met mestschuif (BWL 2015.05.V1) (beweiden)	338	118,0	39.884,0
A 3.100	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	172	38,0	6.536,0
				54.444,0

De toename aan emissie van fijn stof bedraagt $54.444,0 - 32.322 = 22.122$ gram per jaar. De dichtstbij gelegen (agrarische bedrijfs)woning van derden is gelegen op een afstand van circa 70 meter (Zweeloërstraat 17). Op 70 meter wordt een toename van 324.000 gram fijn stof per jaar als NIBM gezien. Omdat de toename van fijnstofemissie slechts 22.122 gram fijn stof per jaar bedraagt kan geconcludeerd worden dat dit niet in betekende mate (NIBM) bijdraagt aan de luchtverontreiniging.

Conclusie fijnstof berekeningen

De normen met betrekking tot fijnstof worden niet overschreden. Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de realisatie van het onderhavige plan.

4.7 Geluid

Geluid afkomstig van wegen, spoor en industrieterreinen

In de Wet geluidhinder is vastgesteld dat, indien in het plangebied geluidgevoelige functies (zoals woningen) zijn voorzien binnen de invloedssfeer van (rail- en weg) verkeerslawaaï, een akoestisch onderzoek uitgevoerd dient te worden. Dit geldt voor alle straten en wegen, met uitzondering van:

- wegen die in een als 'woonerf' aangeduid gebied liggen;
- wegen waarvoor een maximumsnelheid van 30 km/uur geldt.

Het onderhavige plan ligt binnen het invloedsgebied van wegen (Zweeloërstraat) waar het (maximum)snelheidsregime hoger is dan 30 km/u. Een akoestisch onderzoek naar wegverkeer is op basis van de Wet geluidhinder noodzakelijk indien in het onderhavige plan een geluidsgevoelig object in de zin van de Wet geluidhinder wordt gerealiseerd.

Geluid afkomstig vanuit de inrichting

Het Activiteitenbesluit biedt aan een beperkt aantal objecten bescherming. Het gaat om gevoelige gebouwen (waaronder woningen) en gevoelige terreinen. Het Activiteitenbesluit sluit hierbij aan bij het begrippenkader uit de Wet geluidhinder. In algemene zin biedt het Activiteitenbesluit bescherming tegen het geluid veroorzaakt door de:

- in de inrichting aanwezige installaties en toestellen;
- in de inrichting verrichte werkzaamheden en activiteiten en;
- laad- en losactiviteiten ten behoeve van en in de onmiddellijke nabijheid van de inrichting.

Om niet alle nieuwe inrichtingen te moeten toetsen is in de vorm van de VNG uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' een pseudowetgeving gecreëerd (pseudowetgeving is geen wetgeving maar algemeen door de rechter aanvaarde methode). De eerste toets aan 'geluid afkomstig vanuit de inrichting' wordt aangesloten bij deze systematiek en is weergegeven in paragraaf 'Bedrijven en milieuzonering'. Indien deze toets wordt doorstaan hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden.

4.8 Bedrijven en milieuzonering

Om te komen tot een ruimtelijk relevante toetsing van bedrijfsvestigingen op milieuhygiënische aspecten wordt het begrip milieuzonering gehanteerd. Onder milieuzonering wordt verstaan het waar nodig zorgen voor een voldoende ruimtelijke scheiding tussen enerzijds bedrijven of overige milieubelastende functies en anderzijds milieugevoelige functies zoals woningen. Bij de planontwikkeling dient rekening gehouden te worden met milieuzoneringen om zodoende de kwaliteit van het woon- en leefmilieu te handhaven en te bevorderen en daarnaast bedrijven voldoende zekerheid te bieden dat zij hun activiteiten duurzaam binnen aanvaardbare voorwaarden kunnen uitvoeren. Bij de milieuzonering wordt gebruik gemaakt van de door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) opgestelde publicatie 'Bedrijven en milieuzonering'.

Richtafstandenlijsten

Voor een scala aan milieubelastende activiteiten zijn richtafstanden aangegeven in de VNG-publicatie. In de lijsten wordt onderscheid gemaakt naar richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van deze

vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een activiteit in een milieucategorie. Daarbij omvat categorie 1 de lichtste en categorie 6 de zwaarste vormen van bedrijvigheid. De richtafstanden gaan uit van gemiddeld moderne bedrijven. Indien bekend is welke activiteiten concreet worden beoogd of aanwezig zijn, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting (in plaats van de richtafstanden).

Twee omgevingstypen

De richtafstanden in de VNG-publicatie zijn afgestemd op de omgevingskwaliteit zoals die wordt nagestreefd in een rustige woonwijk of een vergelijkbaar omgevingstype. Een rustige woonwijk is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Rustig buitengebied wordt in de uitgave geschaard onder het beleid van een rustige woonwijk. Het plangebied bevindt zich in het buitengebied van de gemeente Coevorden. In de omgeving is geen sprake van functiemenging. Dergelijke gebieden kunnen niet worden aangewezen als 'gemengd gebied'. De richtafstanden kunnen derhalve niet met één stap worden verkleind.

Ontvanger en/of bron?

In het onderhavige plan wordt melkveehouderij uitgebreid. Een melkstal is geen gevoelig object. Dat betekent dat niet beoordeeld hoeft te worden of de stal als 'ontvanger' last kan ondervinden van milieucontouren van functies in de omgeving. Een melkveestal heeft zelf wel milieucontouren. De stal is derhalve aan te wijzen als een 'bron' van milieucontouren.

Het plan als bron van milieuzoneringen:

Conform de 'richtafstandenlijst' van de VNG uitgave behoort bij een melkveehouderij (SBI-2008 code 0141, 0142) een richtafstand van 100 m (geur), 30 m (stof) en 30 m (geluid).

Tabel 5: tabel met richtafstanden conform de VNG-publicatie 'bedrijven en milieuzonering'

SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS				
	Nummer		Geur	Stof	Geluid	Gevaar	Categorie
0141, 0142	-	Fokken en houden van rundvee	100	30	30	0	3.2

Voor het aspect geur is niet de 'VNG uitgave', maar de 'Wet geurhinder en veehouderij' leidend. In paragraaf 'Geur' is dit aspect reeds verantwoord. Het aspect 'stof' (fijnstof) is reeds verantwoord in paragraaf 'Luchtkwaliteit'. Voor het aspect geluid vormt de VNG uitgave wel het eerste toetsingskader voor geluidsgevoelige objecten. In de directe nabijheid van het plangebied zijn geen gevoelige objecten gelegen. Het meest in de nabijheid gelegen gevoelig object betreft de agrarische bedrijfswoning aan Zweeloërstraat 17 op een afstand van ruim 70 meter vanaf het deel binnen het agrarische bedrijfsperceel waar wordt gereden met machines (de sleufsilos) en circa 65 meter vanaf de op- en afrit van het bedrijfsperceel. Overige gevoelige objecten liggen niet in de omgeving van het plangebied. De richtafstand wordt derhalve niet overschreden.

Conclusie

De richtafstanden worden niet overschreden. Het aspect geluid vormt geen belemmering voor de realisatie van het onderhavige plan.

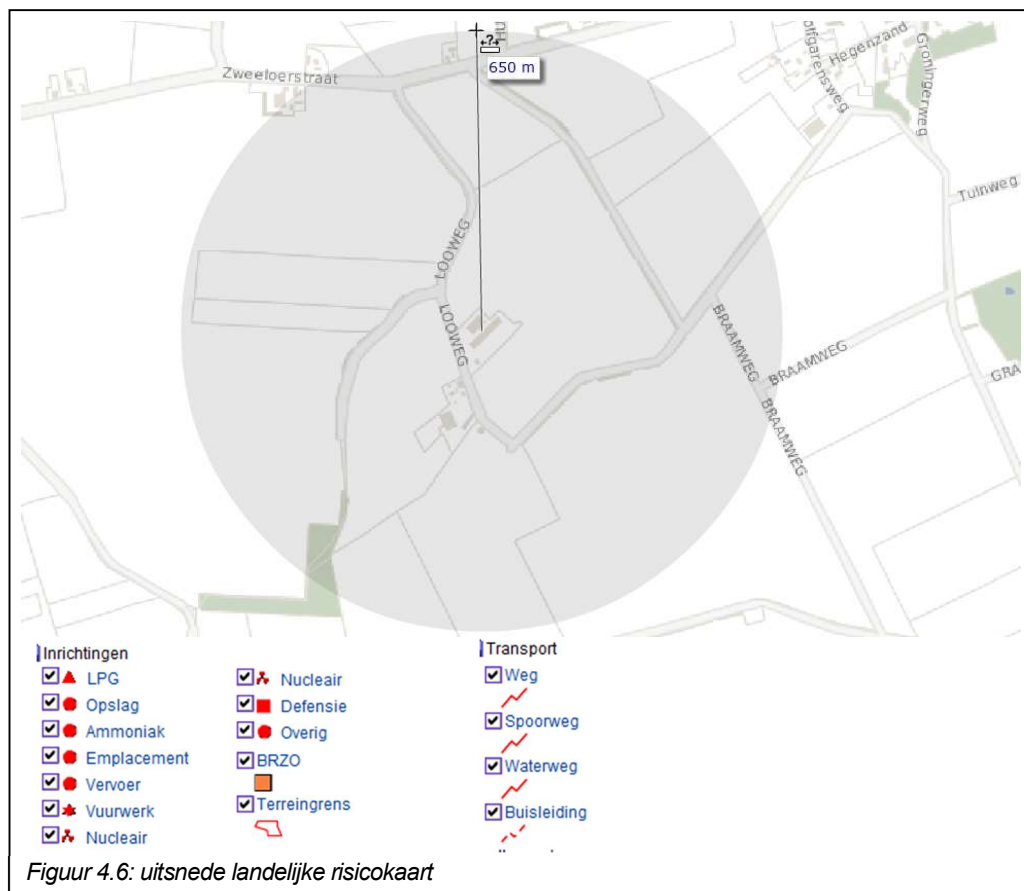
4.9 Externe veiligheid

Het externe veiligheidsbeleid is gericht op de beperking en/of beheersing van de risico's als gevolg van de opslag en verwerking van gevaarlijke stoffen binnen inrichtingen en het vervoer van gevaarlijke stoffen. Het uitgangspunt van het beleid is dat burgers voor de veiligheid van hun omgeving mogen rekenen op een basis beschermingsniveau (plaatsgebonden risico). Daarnaast moet in relevante situaties de kans op een groot ongeluk met meerdere slachtoffers (groepsrisico) worden afgewogen en verantwoord zijn binnen het invloedsgebied.

Voor (de omgeving van) de meest risicovolle bedrijven is het "Besluit externe veiligheid inrichtingen" (Bevi) van belang. Aanvullend zijn in het Vuurwerkbesluit en Activiteitenbesluit (Besluit algemene regels inrichtingen milieubeheer) veiligheidsafstanden genoemd die rond minder risicovolle inrichtingen moeten worden aangehouden. Daarnaast is het toetsingskader voor de omgeving van transportassen en buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen vastgelegd in de "Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen" en het "Besluit externe veiligheid buisleidingen" (Bevb). In 2012 of 2013 wordt de "Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen" vervangen door het "Besluit transport externe veiligheid".

(beperk) kwetsbaar object

Een melkveehouderij in zijn geheel is een (beperkt)kwetsbaar object omdat in het plangebied mensen verblijven en wonen (in de bedrijfswoning). Dierenverblijven an sich zijn conform de definitie zoals opgenomen in het BEVI (art. 1) niet aan te wijzen als 'kwetsbaar object' en 'beperkt kwetsbaar object'. In het onderhavige plan wordt een bestaande melkveehouderij uitgebreid.

Risicobronnen

Binnen een straal van minstens 650 m liggen geen risicovolle bronnen die mogelijkwerijs een risico kunnen vormen voor het onderhavige plangebied (zie figuur 4.6).

Conclusie

Het aspect 'externe veiligheid' vormt geen belemmering voor de realisatie van het onderhavige plan.

4.10 M.E.R.-plicht

Drempelwaarden Besluit mer

Om te bepalen of een m.e.r.-beoordeling noodzakelijk is dient bepaald te worden of de ontwikkeling de drempelwaarden uit lijst D van het Besluit m.e.r. overschrijdt, of de ontwikkeling in een kwetsbaar gebied ligt en of er belangrijke milieugevolgen zijn.

Lijst C

Indien een plan voorkomt op de C-lijst is direct een project-mer noodzakelijk. (Melk)koeien komen echter niet voor op deze lijst. Conform de C-lijst is een project-mer derhalve niet noodzakelijk.

Lijst D

Indien een plan voorkomt op de D-lijst is het uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling noodzakelijk. De activiteit, het uitbreiden van het aantal melkkoeien, overschrijdt de drempelwaarden zoals opgenomen in bijlage D van het Besluit milieueffectrapportage, lijst d, onder sub 7, 8 en 9. Onderhavig plan is derhalve m.e.r.-beoordelingsplichtig. De initiatiefnemer van een m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteit is verplicht om het voornemen schriftelijk bekend te maken aan het bevoegd gezag. De bekendmaking is vormvrij, maar vindt doorgaans plaats in de vorm van een zogenoemde aanmeldingsnotitie. De aanmeldingsnotitie is reeds ingediend bij de gemeente. In de bijlage is deze notitie toegevoegd.

Vormvrije-m.e.r.

Per 1 april 2011 is het Besluit m.e.r. gewijzigd. De belangrijkste aanleidingen hiervoor zijn de modernisering van de m.e.r. wetgeving in 2010 en de uitspraak van het Europese Hof van 15 oktober 2009¹. Uit deze uitspraak volgt dat de omvang van een project niet het enige criterium mag zijn om wel of geen m.e.r.- (beoordeling) uit te voeren. Ook als een project onder de drempelwaarde uit lijst C en D zit, kan een project belangrijke nadelige gevolgen hebben, als het bijvoorbeeld in of nabij een kwetsbaar natuurgebied ligt. Gemeenten en provincies moeten daarom per 1 april van 2011 ook bij kleine bouwprojecten beoordelen of een m.e.r.-beoordeling nodig is. Achterliggende gedachte hierbij is dat ook kleine projecten het milieu relatief zwaar kunnen belasten en ook bij kleine projecten van geval tot geval moet worden beoordeeld of een MER nodig is.

Een m.e.r.-beoordeling is een toets van het bevoegd gezag om te beoordelen of bij een project belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen optreden. Wanneer uit de toets blijkt dat er belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen optreden moet er een m.e.r.-procedure worden doorlopen. Met andere woorden dan is het opstellen van een MER nodig. De huidige dieraantallen (194 stuks melkvee, 95 stuks jongvee) worden vergroot

---

¹ HvJ EG 15 oktober 2009, zaak C-255/08 (Commissie tegen Nederland)

tot 406 stuks melkvee en 172 stuks jongvee. Omdat de dieren aantallen worden uitgebreid met respectievelijk 200 en 140 is geen plan MER nodig.

Voor onderhavig plan is op 17 augustus 2020 een aanmeldingsnotitie ingediend bij de gemeente. Op 2 november 2020 heeft de gemeente besloten dat er geen milieueffectrapportage opgesteld hoeft te worden.

Gevoelige gebieden en milieugevolgen

In onderdeel A van de bijlage bij het Besluit m.e.r is bepaald wat verstaan wordt onder een gevoelig gebied. Als gevoelig gebied zijn gebieden aangewezen die beschermd worden op basis van de natuurwaarden, landschappelijke waarden, cultuurhistorische waarden en waterwingebieden.

Uit paragraaf 'Flora en fauna van de toelichting volgt dat het plangebied niet ligt in of nabij een gebied dat beschermd wordt vanuit de natuurwaarden. Het plan ligt daarnaast zodanig ver verwijderd van de Ecologische Hoofdstructuur, een Vogel- of Habitatrichtlijngebied of overig beschermd natuurgebied dat van externe werking geen sprake kan zijn. Daarnaast is in het kader van de Natuurbeschermingswet een melding ingediend en geaccepteerd. Deze melding is opgenomen in de bijlage. Het plangebied behoort niet tot een waterwinlocatie, waterwingebied of grondwaterbeschermingsgebied. Ook behoort het plangebied niet tot een gebied waarbinnen een Rijksmonument ligt en ligt het niet binnen een Bèlvéderegebied of beschermd stads- en dorpsgezicht. Er is tevens geen sprake van een landschappelijk waardevol gebied.

In hoofdstuk 4 van deze toelichting zijn de verschillende milieueffecten beschouwd, zoals geluid, luchtkwaliteit, bodem, Natuurbeschermingswet en ammoniak. Uit deze paragrafen blijkt dat door onderhavig plan geen sprake zal zijn van nadelige milieugevolgen.

Conclusie

Zoals beschreven in de voorafgaande alinea's (inclusief de paragrafen over de betreffende milieuaspecten) zijn er geen '(significant) nadelige milieugevolgen' te verwachten.

4.11 Fosfaatrechten

Sinds 1 januari 2018 kent Nederland het stelsel van fosfaatrechten voor melkvee. De Nederlandse melkveehouderij heeft in 2015 meer fosfaat geproduceerd dan het gestelde fosfaatplafond. Het doel van de fosfaatrechten is zorgen dat de fosfaatproductie onder het fosfaatplafond komt. Deze rechten zijn verhandelbaar waardoor ontwikkeling niet wordt geblokkeerd.

Voor onderhavig plan dient initiatiefnemer ook te investeren in fosfaatrechten. Doordat de uitbreiding geleidelijk gaat vanwege het gebruik van eigen aanwas, zal de financiële investering ook geleidelijk gaan, hetgeen niet voor problemen zorgt.

5

Uitvoerbaarheid

5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

De procedures voor de verlening van een omgevingsvergunning zijn door de wetgever geregeld. Aangegeven is dat tussen gemeente en verschillende instanties waar nodig overleg over het plan moet worden gevoerd alvorens een ontwerpvergunning ter inzage gelegd kan worden. Bovendien is het noodzakelijk dat belanghebbenden de gelegenheid hebben om hun visie omtrent het project te kunnen geven.

Ontwerp

Het ontwerp wordt voor een ieder ter inzage gelegd. In deze periode kunnen belanghebbenden hun zienswijzen kenbaar maken en indienen bij de gemeente Coevorden.

5.2 Financiële uitvoerbaarheid

De uitvoering van de ontwikkeling is in handen van een particuliere partij. Deze partij draagt op voor alle aan het onderhavige project verbonden (plan)kosten. In het onderhavige plan is sprake van een bouwplan als bedoeld in artikel 6.12, eerste lid van het Bro (namelijk realisatie van minimaal 1.000 m² aan bebouwing). De gemeente is derhalve verplicht het kostenverhaal te regelen. Er wordt geen exploitatieplan opgesteld. Met de initiatiefnemer is een overeenkomst afgesloten waarin (het verhaal) van kosten anderszins is verzekerd.

Bijlagen

Bijlage 1: Principeverzoek

Bijlage 2: Situatietekening beoogde situatie

Bijlage 3: Landschappelijke inpassing

Bijlage 4: Natuurvergunning

Bijlage 5: Verkennend bodemonderzoek

Bijlage 6: Bedrijfsplan